

Nr 55.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke, m. m.; given Stockholms slott den 28 januari 1944.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att *dels* jämlikt § 87 regeringsformen antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke *dels ock* bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

F ö r s l a g

till

L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke.

Häri genom förordnas, att lagen den 30 juni 1943 med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke, vilken gäller till och med den 30 juni 1944, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1945.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 januari 1944.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, finans- och folkhushållningsdepartementen anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp.

I 1 § lagen den 30 juni 1943 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke stadgas, att Kungl. Maj:t äger, då särskilda skäl därtill äro, förordna, att inom riket eller viss del därav mätning av ved eller annat virke skall, där mätningen är avsedd att ligga till grund för bestämmande av vederlag för virket eller för fastställande av annan ersättning såsom kostnad för transport av virket, utföras i enlighet med föreskrifter som meddelas av Kungl. Maj:t eller myndighet Kungl. Maj:t bestämmer. Om förhållandena därtill föranleda må förordnandet jämväl innefatta, att mätningen skall, där så påfordras av den vars rätt beröres av mätningen, utföras av virkesmätare, som av Kungl. Maj:t eller myndighet Kungl. Maj:t bestämmer därtill erhållit tillstånd (auktorisation). Finnes visst slag av virke böra undantagas från förordnande som här avses eller påkallas eljest av förhållandena inskränkningar, skola därav föranledda begränsningar i förordnandet göras. För särskilda fall må undantag från meddelat förordnande medgivas av myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer. I 1 § har vidare upptagits en definition av begreppet mätning av virke. Enligt denna förstås med mätning av virke dels bestämmande genom räkning och mätning av virkets stycketal och dimensioner eller, där virket mätes i travat mått, av antalet och dimensionerna av de staplar, travar eller vältor vari virket upplagts, dels ock bedömande, huruvida och i vad mån virket är behäftat med fel samt vilken hänsyn därtill skall tagas, ävensom av virkets beskaffenhet i övrigt.

Jämlikt 2 § må auktorisation som virkesmätare meddelas allenast den som vunnit nödig erfarenhet om virkesmätning. Auktorisation kan begränsas att avse visst område eller på annat sätt inskränkas och kan när som helst återkallas. Virkesmätningens förening och annan sammanslutning med liknande syfte må, om så prövas lämpligt, erhålla auktorisation som virkesmätare. I så fall skall på sammanslutning ankommande mätningsarbete utföras av mät-

ningspersonal som är anställd i sammanslutningens tjänst. I 2 § stadgas vidare om avgivande av skriftlig försäkran av mätningpersonal att efter bästa förstånd och samvete med oväld och redlighet utföra anförtrodda uppdrag.

Enligt 3 § skall över vad vid mätningförrättning förekommit upprättas skriftlig handling, s. k. mätbesked. Föreskrifter angående gäldande av kostnader, som uppkomma i anledning av mätningförrättning, skola meddelas av Kungl. Maj:t.

Tillsyn över mätningarbetets fullgörande skall utövas av myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer (4 §).

I 5 § meddelas föreskrifter om klagan över auktoriserad mätning och i 6—8 §§ ha upptagits straffbestämmelser.

Enligt 9 § må närmare föreskrifter angående tillämpningen av ifrågavarande lag meddelas av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

Ifrågavarande lagstiftning äger giltighet till och med den 30 juni 1944.

I kungörelser den 15 oktober 1943 (nr 754) och den 31 december 1943 (nr 944) har Kungl. Maj:t meddelat förordnande som avses i 1 § av lagen ävensom vissa tillämpningsföreskrifter. Skogsstyrelsen har härigenom förordnats såsom tillsynsmyndighet.

Jag torde här få erinra, att för innevarande budgetår under nionde huvudtiteln anvisats dels till Kurser för virkesmätare m. m. ett anslag av 10 000 kronor, dels ock till Kostnader för virkesmätning ett förslagsanslag av 50 000 kronor. I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkterna 202 och 203, föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bli riksdagen förelagd, för budgetåret 1944/45 beräkna för nyssberörda två ändamål samma belopp som för innevarande budgetår eller 10 000 respektive 50 000 kronor.

I skrivelse den 27 november 1943 har *skogsstyrelsen* hemställt ej mindre att förenämnda lag måtte givas fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1945, än även att för budgetåret 1944/45 måtte anvisas dels till Kurser för virkesmätare m. m. ett anslag av 10 000 kronor dels ock till Kostnader för virkesmätning ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

Över framställningen ha efter remiss utlåtanden avgivits av statskontoret, kommerskollegium, domänstyrelsen, statens bränlekommission, statens pris-kontrollnämnd, Västernorrlands och Jämtlands läns samt Norrbottens och Västerbottens läns handelskammare, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund, Sveriges skogsägareförbund, virkesmätningrådet och Sydsvenska virkesföreningen.

I samtliga utlåtanden har en förlängning av lagstiftningen under ytterligare ett år tillstyrkts. I vissa utlåtanden har emellertid framhållits, att lagstiftningen uppenbarligen måste anses vara av tillfällig natur.

Beträffande anslagsfrågan har *statskontoret* anfört, bland annat, följande.

I skogsstyrelsens framställning har icke lämnats någon redogörelse för arten av de utgifter, som tänkts skola bestridas från det för budgetåret 1944/45

äskade anslaget till kostnader för virkesmätning. Såvitt statskontoret kan finna, lärer emellertid skogsstyrelsens befattning med virkesmättningsverksamheten näppeligen kunna medföra utgifter av annan natur än som föränledas av styrelsens verksamhet i övrigt och för vilka medel anvisas under styrelsens avlönings- och omkostnadsanslag. Vid sådant förhållande bör enligt statskontorets mening särskilt anslag till kostnader för virkesmätning icke uppföras å driftbudgeten för budgetåret 1944/45 utan i stället avlönings- och omkostnadsanslagen i vanlig ordning uppräknas med hänsyn till de nytillkomna arbetsuppgifterna. Till grund för en dylik uppräkning erfordras givetvis — på sätt som eljest sker — en klarläggande utredning om storleken av de avlöningskostnader och omkostnader i övrigt, som de nya arbetsuppgifterna kunna medföra. Skogsstyrelsens hemställan, i vad den avser anslag till kurser för virkesmätare, föränleder ingen erinran från statskontorets sida.

De skäl, som föränledde ifrågavarande lagstiftning, torde alltjämt äga giltighet. Lagen, vars tillämplighet upphör den 30 juni 1944, synes därför böra givas fortsatt giltighet, förslagsvis till och med den 30 juni 1945.

Departementets
chefen.

På grund härav har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke.

För täckande av de kostnader, som kunna komma att uppstå i anledning av förevarande lagstiftning — nämligen bland annat vissa kontrollkostnader — torde för nästa budgetår liksom för innevarande budgetår under nionde huvudtiteln böra anvisas ett särskilt förslagsanslag. Att såsom statskontoret ifrågasatt upptaga särskilda medel härför under skogsstyrelsens avlönings- och omkostnadsanslag synes icke lämpligt med hänsyn till lagstiftningens provisoriska natur. Då någon erfarenhet av ifrågavarande verksamhet ännu icke föreligger, synes det vara förenat med stora svårigheter att för närvarande närmare beräkna kostnaderna. I motsats till vad som gäller för innevarande budgetår torde verksamheten emellertid komma att pågå under hela nästa budgetår. Med hänsyn härtill vill jag icke motsätta mig att för ändamålet äskas det av skogsstyrelsen begärda beloppet, 80 000 kronor. Liksom för innevarande budgetår torde tillika ett anslag av 10 000 kronor böra upptagas till kurser för virkesmätare.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över lagförslaget, av lydelse *bilaga* till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Fritz af Petersens.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 27 januari 1944.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden ALSÉN,
LIND,
regeringsrådet EKLUND,
justitierådet ERICSSON.

Enligt lagrådet den 25 januari 1944 tillhandakommet utdrag av protokoll över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 21 januari 1944, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av i. f. byråchefen för lagärenden i jordbruksdepartementet hovrättsrådet P. O. Palmquist.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1944.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, finans- och folkhushållningsdepartementen lagrådets den 27 januari 1944 avgivna utlåtande över det den 21 januari 1944 till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke*.

Föredraganden anför:

Lagförslaget har av lagrådet lämnats utan erinran.

Såsom framgår av vad jag anfört i samband med remissen av förslaget till lagrådet torde till bestridande av vissa utgifter, som föranledas av ifrågavarande lagförslag, böra å riksstaten för budgetåret 1944/45 under nionde huvudtiteln äskas dels ett obetecknat anslag av 10 000 kronor till Kurser för virkesmätare m. m., dels ock ett förslagsanslag av 80 000 kronor till Kostnader för virkesmätning.

Jag torde i detta sammanhang jämväl få anmäla, att södra Sveriges virkesmätningförening u. p. a. i skrivelse den 25 januari 1944 hemställt, att föreningen måtte såsom bidrag till kostnaderna för dess bildande och verksamhet under första året av statsmedel få uppbära dels under löpande budgetår 25 000 kronor, dels ock under nästkommande halvår 25 000 kronor. Skogsstyrelsen har i yttrande över skrivelsen den 28 januari 1944 förklarat sig böra tillstyrka framställningen. Den nya föreningens verksamhet skulle, därest den igångsattes snarast möjligt och bedreves tillfredsställande, enligt skogsstyrelsens förmenande vara till gagn för det allmänna och medföra en besparing för statsverket, som för tiden fram till den 1 juli 1945 icke torde understiga det begärda statsbidraget. Det syntes dock styrelsen lämpligt, att bidraget uppdelades i dels ett organisationsbidrag å 30 000 kronor att utgå under nu löpande budgetår, dels ock ett bidrag till föreningens verksamhet under budgetåret 1944/45 å 20 000 kronor, motsvarande beräknad besparing för nämnda år å den statliga tillsynsverksamheten över virkesmätningen.

Beredningen av detta ärende har ännu icke slutförts inom jordbruksdepartementet. Skulle emellertid bidrag till ändamålet anses böra lämnas av statsmedel, torde, därest riksdagen icke har något att däremot erinra, erforderliga belopp disponeras från förslagsanslaget till Kostnader för virkesmätning.

Under åberopande av vad sålunda och i förenämnda statsrådsprotokoll för den 21 januari 1944 anförts hemställer jag

dels att omförmälda förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 453) med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande;

dels ock att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å riksstaten för budgetåret 1944/45 under nionde huvudtiteln anvisa

- 1) till *Kurser för virkesmätare m. m.* ett anslag av kronor 10 000;
- 2) till *Kostnader för virkesmätning* ett *förlagsanslag* av kronor 80 000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall och förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ulf Berglöf.